

aréna

Tracy Letts

ZABIJÁK JOE

Každej myslí především na sebe nebo ne?

**KAŽDEJ MYSLÍ
PŘEDEVŠÍM
NA SEBE
NEBO NE?**

Tracy Letts

ZABIJÁK JOE

Premiéra – sobota 9. června 2018 v 18.30 hodin

Překlad: Jiří Josek

Režie: Jiří Pokorný

Scéna a kostýmy: Petr B. Novák

Hudba: Nikos Engonidis

Dramaturgie: Tomáš Vůjtek

Inspice: Petr Pěnkava

Text sleduje: Kamila Holaňová

OSOBY A OBSAZENÍ:

CHRIS SMITH } Simon Krupa

SHARLA SMITHOVÁ
{ Chrisova nevlastní matka } Tereza Cisovská

ANSEL SMITH { Chrisův otec } Michal Čapka

VICKI SMITHOVÁ { Chrisova sestra } Kristýna Krajíčková

ZABIJÁK JOE COOPER } Josef Kaluža

TRACY LETTS

Tracy Letts se narodil 4. července 1965 v Tulse ve státě Oklahoma. V osmdesátých letech se přestěhoval do Dallasu, kde začala jeho umělecká kariéra. Od číšníka a telemarketéra (to je ten, kdo po telefonu nabízí různé služby čili prodejce po telefonu) to skutečně dotáhl až na úspěšného herce, který získal angažmá ve slavném chicagském divadle Steppenwolf Theatre, kde strávil jedenáct let. V roce 1990 byl jedním ze zakladatelů improvizační divadelní skupiny Bang Bang Spontaneous Theatre, která se brzy proslavila po celých Státech. V roce 1991 napsal svou první divadelní hru *Zabiják Joe (Killer Joe)*, která šokovala svým černým humorem, amorálností postav i vulgárním jazykem. Mistrovsky napsaná hra, sebevědomě rozkročená mezi groteskou a antickou tragédií, byla natolik novátorská, že se jí oslovení inscenátoři báli uvést. V roce 1993 ji proto Letts uvedl ve vlastní produkci. O rok později už slavila úspěch na festivalu experimentálního divadla Fringe Theatre v Edinburghu a suverénně se zařadila do právě vznikajícího proudu tzv. coolness dramatiky. Dnes patří Letts k nejhranějším americkým dramatikům a jeho hry si získávají přízeň publika i divadelní kritiky. Za hru *Srpen v zemi indiánů (August: Osage County)* získal v roce 2008 Pulitzerovu cenu i Cenu Tony.

V závěru šesté scény hry přemlouvá Chris svoji sestru Vicki, aby s ním utekla do Mexika, případně až do Peru. Přiznává, že Texas vždycky nenáviděl, protože v něm jsou „jen samí křupani“ a je příliš velký, „takže je to všude moc daleko“. Vicki mu jen lakonicky odpoví, že „je tu teplo“. Jejich debata o státu, ve kterém se děj hry odehrává, není nijak obsáhlá, přesto vystihuje to podstatné.

Jméno státu pochází z jazyka indiánů Caddo. Slovo **tejas** používali ve významu **přátel** nebo **spojenci**. Se svou rozlohou 696 241 km² je druhým největším státem USA a s 28 milióny obyvatel je rovněž druhým nejlidnatějším americkým státem. Dřívějším symbolem Texasu byli kovbojové a početná stáda dobytka. S objevem bohatých ropných nalezišť tyto reálie **divokého západu** velmi rychle zanikly.

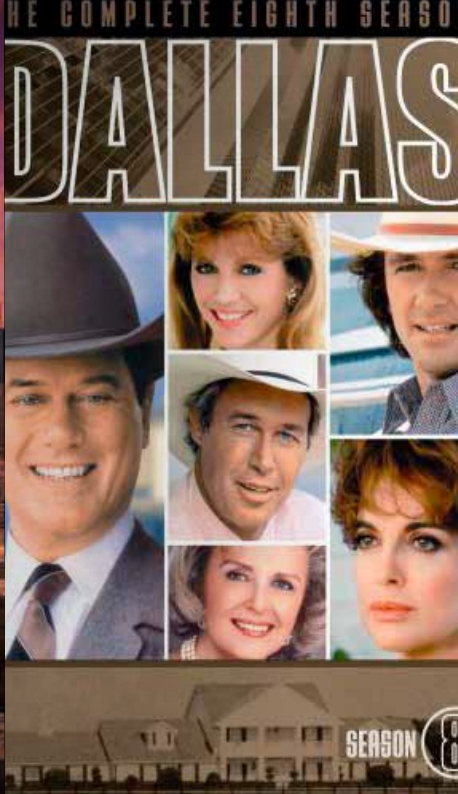
TEXAS

TEXAS, DALLAS,

KŘUPANI

Centrem ropného průmyslu se stal Dallas, který byl založen v roce 1841 a v únoru 1856 získal statut města. K rozvoji města výrazně přispěla blízkost mnoha železničních tratí. Toto třetí nejlidnatější texaské město (1,3 miliónů obyvatel) bylo pojmenováno po Georgi Miffinu Dallasovi, americkém viceprezidentovi v letech 1845–1849. Tragickou událostí, která Dallas „proslavila“ po celém světě, byl atentát na prezidenta USA Johna Fitzgeralda Kennedyho. Byl zde zastřelen za dosud nevyjasněných okolností 22. listopadu 1963.

Texas je rozlehlý stát, a tak se počasí v různých regionech liší. V nižších oblastech bývá v létě kolem 32 stupňů přes den a 26 stupňů v noci. V horách je zhruba o deset stupňů chladněji. Například v Houstonu je průměrná teplota v lednu 11,7 stupňů, v červenci pak vystoupá na 29 stupňů. Smutné prvenství má Texas v počtu tornád, jejichž hlavní sezóna je od dubna do června.

Pokud jde o texaské **křupany**, tedy svérázné venkovany, kteří neoplývají zrovna kladným vztahem k cizincům, stali se již ikonickou součástí pop-kultury, a ne vždy musí působit nutně venkovsky. V následujících medailoncích si přiblížíme ty nejslavnější z nich.

TEXASKÝ MASAKR MOTOROVOU PILOU

(*The Texas Chain Saw Massacre*) je americký kultovní horor z roku 1974, v němž sledujeme osudy skupiny přátel, kteří se stanou oběťmi rodiny kanibalů. Od své premiéry 1. října 1974 byl film pro svou brutalitu zakázán v několika zemích. Snímek byl přesto (anebo právě proto) vysoce výdělečný, v USA vykázal zisk 30 000 000 dolarů, tedy přesáhl více než stonásobně náklady na jeho výrobu. Stal se zároveň jedním z nejvlivnějších filmů v hororovém žánru, který inovoval zažitá postupy. Poprvé se zde objeví elektrické nářadí jako vražedná zbraň či charakteristická hřmotná postava vraha se zakrytou tváří. Vysoká popularita z tohoto filmu učinila klasiku, která nejenže představila nového zloducha, ale zároveň ovlivnila celou generaci filmařů (např. slavný režisér Ridley Scott jej uvádí jako inspiraci pro svého *Vetřelce*). Ačkoli byl snímek prezentován jako příběh vycházející ze skutečné události, jeho zápletka je zcela fiktivní, pouze postava Leatherface a několik detailů vycházelo ze skutečných vražd masového vraha Eduarda Geina, který se narodil v roce 1906 na farmě ve Wisconsinu, sedm mil od města Plainfield. Edem Geinem byl kromě *Texaského masakru motorovou pilou* ovlivněn i slavný Hitchcockův film *Psycho*. Jeho samostatný příběh je zpracován ve filmu *Zrůda Ed Gein (In the Light of the Moon)*.

DALLAS

je americká mýdlová opera z let 1978–1991. Celý příběh seriálu Dallas se začal odehrávat v roce 1978 na americké stanici CBS. V dubnu na konci sezóny 1977/1978 se vysílala pětidílná série, na podzim 1978 pak začala první řada seriálu. Děj seriálu, jehož náplní jsou majetkové intriky, mocenské boje, sex a spletité vztahy, se točí kolem bohaté rodiny Ewingových, majitelů prosperující naftařské firmy Ewing Oil, žijících na ranči Southfork poblíž amerického Dallasu. Svůj největší úspěch zaznamenal seriál v osmdesátých letech. Seriál skončil po 357 epizodách v roce 1991, a to z důvodu klesajícího počtu diváků a zhoršené kvality scénářů. Celkově má seriál Dallas 357 dílů. Český divák mohl seriál vidět dokonce na dvou televizních stanicích (Česká televize a TV Nova).

ZZ TOP

je celosvětově známá texaská kapela, která byla založena trojicí Billy Gibbons (kytara, zpěv), Dusty Hill (baskytara) a Frank Beard (bicí) v roce 1970. Tito legendární zástupci jižanského rocku jsou také obdivováni pro své husté a dlouhé vousy. Kapela vydala své první album *First Album* v roce 1971, to však mělo jen místní ohlas, ale hned další album *Rio Grande Mud* získalo zlatou desku. Také další desky (*Tres Hombres*, *Fandango!*, *Texas* a další) byly velice úspěšné. Kapela je velmi populární i v dnešní době.

ZE ZKOUŠEK FOTO ZE ZKOUŠEK FOTO ZE ZKOUŠEK FOTO ZE ZKOUŠEK FOTO ZE ZKOUŠEK FOTO ZE ZKOUŠEK FOTO ZE ZKOUŠEK

... u nás jste v dobré společnosti.

KOMORNÍ SCÉNA ARÉNA, příspěvková organizace

28. října 2, 701 85 Moravská Ostrava,

e-mail: info@divadloarena.cz, jsmetuprovas@divadloarena.cz, rezervace@divadloarena.cz

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA.

PROSÍME CHOĎTE VČAS, po zahájení představení není možný přístup do hlediště.

*Tato hra je uváděna s laskavým svolením Abrams Artists Agency,
275 Seventh Avenue/26thFloor, New York, NY 10001,USA.*

Autorská práva zastupuje v České republice Aura - Pont s. r. o., Veslařský ostrov 62, 147 00 Praha 4.

*Divadelní inscenace realizujeme za finanční podpory Ministerstva kultury České republiky
a Moravskoslezského kraje. Činnost Komorní scény Aréna, příspěvkové organizace statutárního
města Ostrava, je financována z rozpočtu města Ostravy.*

www.divadloarena.cz

OSTRAVA!!!

MINISTERSTVO
KULTURY

Moravskoslezský
kraj

